

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 65 0 Rs 1036208 26 Rev
Sarajevo, 05.05.2026. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija dr. sc. Senada Mulabdića, kao predsjednika vijeća, dr. sc. Danice Šain i Slavice Čindrak kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja T.Z. iz S., ul. V... broj 62, zastupanog po punomoćnici Denisi Gačanin, advokatu iz Sarajeva, protiv tuženog Klinički centar Univerziteta u Sarajevu, ul. Bolnička broj 25, Sarajevo, zastupanog po punomoćniku Mirzi Aganoviću, advokatu iz Sarajeva (odgovor na reviziju sačinio E.Č., punomoćnik sa položenim pravosudnim ispitom), radi potraživanja iz radnog odnosa i utvrđivanja povrede prava na jednako postupanje (diskriminacija), vrijednost spora 20.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 65 0 Rs 1036208 24 Rsž od 04.12.2025. godine, u sjednici vijeća održanoj 05.05.2026. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova revizijskog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Sarajevu broj: 65 0 Rs 1036208 23 Rs od 16.05.2024. godine odlučeno je:

„I Utvrđuje se da je tuženi počev od 01.11.2020. godine, ugovarajući i obračunavajući platu tužitelju po koeficijentu od 2,5 odnosno 2,8 za radno mjesto „medicinska sestra tehničar perfuzionista“, u OJ Klinika za kardiovaskularnu hirurgiju Odjeljenje za kardiohirurgiju sa operacionom salom izvršio diskriminaciju odnosno povrijedio pravo tužitelja na jednako postupanje u odnosu na druge radnike koji obavljaju isti posao kod tuženog i to ugovorio i primijenio Tantula Emiru i Brajlović Erminu utvrđeni koeficijent 3,65, odnosno 3,9.

II Nalaže se tuženom da otkloni diskriminaciju tužitelja tako što će tužitelju isplatiti iznos od 20.035,81 KM za period počev od 01.11.2020. godine do 07.06.2023. godine koji će obračunati i isplatiti na ime razlike plata između obračunate i isplaćene po koeficijentu od 2,5 odnosno 2,8 u odnosu na koeficijent 3,65 odnosno 3,9 uvećan za iznos zakonske zatezne kamate počev od dospijuća svakog mjesečnog iznosa do dana isplate, te za isti period za tužitelja kod FZ PIO/MIO izvršiti uplatu doprinosa za PIO/MIO u iznosu od 7.420,67 KM, a sve u roku od 15 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

III Nalaže se tuženom da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.248,40 KM, a sve u roku od 15 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 65 0 Rs 1036208 24 Rsž od 04.12.2025. godine odlučeno je:

„Žalba se uvažava, prvostepena presuda preinačava i odbija tužbeni zahtjev kojim je traženo da se utvrdi da je tuženi počev od 01.11.2020. godine, ugovarajući i obračunavajući platu tužitelju po koeficijentu od 2,5 odnosno 2,8 za radno mjesto „medicinska sestra tehničar perfuzionista“, u OJ Klinika za kardiovaskularnu hirurgiju Odjeljenje za kardiohirurgiju sa operacionom salom izvršio diskriminaciju odnosno povrijedio pravo tužitelja na jednako postupanje u odnosu na druge radnike koji obavljaju isti posao kod tuženog i to ugovorio i primijenio E.T. i E.B. utvrđeni koeficijent 3,65, odnosno 3,9, te da se tuženom naloži da otkloni diskriminaciju tužitelja tako što će tužitelju isplatiti iznos od 20.035,81 KM za period počev od 01.11.2020. godine do 07.06.2023. godine, koji će obračunati i isplatiti na ime razlike plata između obračunate i isplaćene po koeficijentu od 2,5 odnosno 2,8 u odnosu na koeficijent 3,65 odnosno 3,9 uvećan za iznos zakonske zatezne kamate počev od dospijeća svakog mjesečnog iznosa do dana isplate, te za isti period za tužitelja kod FZ PIO/MIO izvršiti uplatu doprinosa za PIO/MIO u iznosu od 7.420,67 KM, a sve u roku od 15 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja, te da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.248,40 KM, sve u roku od 15 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obavezuje se tužitelj da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.520,00 KM, u roku od 15 dana od prijema prepisa ove presude.

Obavezuje se tužitelj da tuženom naknadi troškove žalbenog postupka u iznosu od 900,00 KM, u roku od 15 dana od prijema prepisa ove presude.

Odbija se tužitelj sa zahtjevom za naknadu troškova žalbenog postupka.“

Protiv drugostepene presude tužitelj je blagovremeno izjavio reviziju zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava i diskriminacije, sa prijedlogom da se ista usvoji, preinači drugostepena presuda na način da se u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev tužitelja i potvrdi prvostepena presuda, a tuženi obaveže na naknadu troškova parničnog postupka, postupka po žalbi i reviziji (sastav revizije 2.737,80 KM).

U odgovoru na reviziju tuženi je predložio da se ista odbaci kao nedopuštena ili odbije kao neosnovana.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u reviziji i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 241. Zakona o parničnom postupku¹ - ZPP, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za zaštitu od diskriminacije kod ostvarivanja jednakih prava iz radnog odnosa zbog nejednake visine plate zaposlenika koji obavljaju isti rad.

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda, koje je prihvatio drugostepeni sud, slijedi: da je tužitelj sa tuženim dana 30.11.2017. godine zaključio ugovor o radu na neodređeno

¹ „Službene novine FBiH“ broj: 53/03, 73/05, 19/06, 98/15

vrijeme, da je sa radom započeo dana 01.02.2010. godine, prema kojem ugovoru će poslove medicinske sestre tehničara – kardiovaskularnog perfuzioniste obavljati od 16.11.2017. godine, te da mu je ugovorena isplata plate određena množenjem najniže satnice i koeficijenta složenosti 2,10, uz uvećanje 7% za hirurški odjel; da je tužitelj sa tuženim dana 12.06.2019. godine zaključio ugovor o radu na neodređeno vrijeme na poslovima „medicinska sestra tehničar perfuzionista“ počev od 01.09.2018. godine, te da mu je ugovorena isplata plate određena množenjem najniže satnice i koeficijenta složenosti 2,50, uz uvećanje 8% za hirurški odjel; da je 07.07.2021. godine završio prvi ciklus studija – Fakultet zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu, da je dana 03.05.2023. godine položio stručni ispit pred ispitnom komisijom Federalnog ministarstva zdravstva i stekao stručnu osposobljenost za samostalan rad na poslovima „diplomirana medicinska sestra-tehničar“, da mu je izdat certifikat kojim se potvrđuje da je polagao stručni ispit i da je time stekao pravo na stručno zvanje klinički perfuzionista u Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu, da je dana 09.06.2023. godine sa tuženim zaključio ugovor na neodređeno vrijeme i to počev od 07.06.2023. godine radi obavljanja poslova radnog mjesta „medicinska sestra tehničar perfuzionista“, te da mu je ugovorena isplata plate određena množenjem najniže neto plate i koeficijenta složenosti 3,90, uz uvećanje 13% na ime uslova rada.

Zahtjev za utvrđenje diskriminacije tužitelj je, u bitnom, zasnivao na činjeničnim tvrdnjama da su E.B. i E.T. zaposleni kod tuženog na radnom mjestu medicinska sestra – tehničar, te da E.B. ima srednju stručnu spremu, a E.T. višu stručnu spremu, da obavljaju iste poslove kao i tužitelj, ali da u utuženom periodu nisu jednako plaćeni jer se za razliku od tužitelja, E.B. obračunava plata po koeficijentu složenosti 3,9, a E.T. 3,5.

Prvostepeni sud je pošao od toga da se radi o poslovima koji su deficitarni, da u cijeloj državi radi samo 16 perfuzionista, od toga tri na KCUS, da ne postoji škola za perfuzioniste, te da se edukacija i dobivanje certifikata radilo u prijašnjem periodu u saradnji sa Švedskom, da su navedeni uposlenici T. i B. išli u inostranstvo na dodatnu edukaciju, da su dobili certifikate za obavljanje navedenog posla. Nesporno je bilo u prvostepenom postupku da je tužitelj primljen kao medicinski tehničar sa SSS, da mu je rečeno da je potrebno da završi Fakultet zdravstvenih nauka što je i učinio u sedmom mjesecu 2021. godine, da je potrajalo vrijeme do polaganja ispita za dobivanje potrebnog certifikata jer da Klinika nikada do tada nije organizovala polaganje tog ispita a što se, cijenio je prvostepeni sud, ne može staviti na teret tužitelju. Taj sud smatra da je tužitelj dokazao činjenicu da je od 01.11.2020. do 07.06.2023. godine radio na poslovima „medicinska sestra tehničar kardiovaskularni perfuzionist“ i prije datuma kada je zaključen novi ugovor o radu, da je sve navedene poslove koji su obuhvaćeni opisom radnog mjesta u sistematizaciji obavljao samostalno što znači, smatra taj sud, da je istom dozvoljen samostalni rad od strane tuženog na navedenim poslovima, ali da je nesporno da je za obavljeni posao koji je potpuno isti kao posao koji obavljaju navedeni svjedoci dobivao manji koeficijent, što nije bilo sporno.

Iz naprijed navedenih razloga prvostepeni sud je našao da je tužitelj dokazao osnovanost tužbenog zahtjeva odnosno da je došlo do njegove diskriminacije, shodno članu 3. Zakona o zabrani diskriminacije jer da se radi o različitom postupanju prema tužitelju u istoj ili uporedivoj situaciji, odnosno da i tužitelj i uposlenici T. i B. obavljaju apsolutno iste identične poslove samostalno, ali da tužitelj u odnosu na druga dva uposlenika nema isti koeficijent za obračun plate, da mu tuženi nije primijenio koeficijent složenosti za VSS za identično radno mjesto i identične poslove, te shodno tome da se može reći da je došlo do kršenja odredbi člana 77. Zakona o radu FBiH, kojim je regulisano da je poslodavac dužan radnicima isplatiti jednake plate za rad jednake vrijednosti. Visina tužbenog zahtjeva je utvrđena prema nalazu vještaka

finansijske struke, te je pored razlike između obračunate i isplaćene plate u odnosu na date koeficijente, tuženi obavezan da za isti period za tužitelja kod Federalnog zavoda PIO/MIO izvrši uplatu doprinosa u iznosu od 7.420,67 KM.

Drugostepeni sud je ocijenio da je pogrešno primijenjena odredba člana 77. Zakona o radu FBiH. Pošao je od toga da je tužitelj, nakon zaključenog ugovora o radu od 30.11.2017. godine, prošao obuku pod mentorstvom kolega u odnosu na koje se poredi – komparatora, tek naknadno stekao diplomu Fakulteta zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu, a zatim po sticanju neophodnih uslova i certifikat o stručnom zvanju kliničkog perfuzioniste, nakon čega je i zaključen ugovor sa odgovarajućim koeficijentom složenosti poslova što je bilo u skladu sa izmjenama Pravilnika o radu tuženog iz 2022. godine, do kojih je došlo 2023. godine, a koji Pravilnik je propisao za navedeno radno mjesto visoku stručnu spremu (VSS). Dalje, da je tokom postupka bilo nesporno među parničnim strankama da je E.B. od 01.08.2015. godine na isto radno mjesto bio raspoređen sa SSS, a E.t. od 17.12.2001. godine na radnom mjestu perfuzioniste za dječiju hirurgiju od 01.02.2003. godine sa višom stručnom spremom (VŠS), te da su obojica u inostranstvu (B. u Danskoj, a T. u Njemačkoj i Austriji), stekli neophodne certifikate za obavljanje poslova perfuzioniste, a Brajlović i zvanje magistra kardiovaskularne tehnologije. Osim toga, nesporno je bilo tokom prvostepenog postupka i da je u skladu sa važećim Pravilnikom o platama iz 2008. godine odnosno Pravilnikom o platama i drugim ličnim primanjima koja nemaju karakter plata iz 2015. godine, a koji su bili na snazi u vrijeme početka njihovog rada kao kliničkih perfuzionista kod tuženog, Generalni direktor tuženog u okviru svojih dispozicija, utvrdio koeficijent složenosti poslova VSS za ta radna mjesta koja su naročito u to vrijeme predstavljala deficitarno zanimanje od posebnog značaja za funkcionisanje Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu. Taj sud nije našao postojanje diskriminacijskog postupanja tuženog prema tužitelju, pa je odbio tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti.

Presuda drugostepenog suda je zakonito donesena.

Ne stoji povreda odredbe člana 8. ZPP na koju ukazuje revident. Drugostepeni sud je u okviru kontrolne funkcije pravilno cijenio sve žalbene navode od odlučnog značaja i za svoju odluku dao odgovarajuće razloge (član 231. u vezi sa članom 191. stav 4. ZPP), pa prema tome nije načinio povrede postupka iz člana 209. ZPP.

Polazeći od utvrđenog činjeničnog stanja nižestepenog suda, koje veže revizijski sud bez ovlaštenja da ga ispituje i mijenja (član 240. stav 2. ZPP), ovaj sud smatra da je drugostepeni sud pravilnom primjenom procesnog i materijalnog prava, izvodeći drugačiji zaključak u odnosu na zaključak prvostepenog suda, primjenom odredbe člana 77. stav 1. i 2. Zakona o radu² - ZOR, odbio tužbeni zahtjev tužitelja i za svoju odluku dao jasne, potpune i pravilne razloge, koje prihvata i ovaj sud.

Odredbom člana 77. stav 1. ZOR propisano da je poslodavac dužan radnicima isplatiti jednake plate za rad jednake vrijednosti bez obzira na njihovu nacionalnu, vjersku, spolnu, političku i sindikalnu pripadnost, kao i drugi diskriminatorni osnov iz člana 8. stav (1) ovoga zakona. Stavom drugim istog člana je definisano šta se podrazumijeva pod radom jednake vrijednosti, da je to rad koji zahtijeva isti stepen stručne spreme, istu radnu sposobnost, odgovornost, fizički i intelektualni rad, vještine, uslove rada i rezultate rada.

² „Službene novine FBiH“ broj: 26/16, 89/18 i 44/22

Diskriminacija postoji kada se prema određenim licima različito postupa u odnosu na druga lica, u istoj ili uporedivoj situaciji, zbog nekog njihovog ličnog (urođenog ili stečenog) svojstva, pri čemu različito postupanje uključuje svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti (član 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije³ - ZZD), utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditeta, starosne dobi, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i spola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života, a stavom 2. da se zabrana diskriminacije primjenjuje na sve javne organe kao i na sva fizička ili pravna lica i u javnom i u privatnom sektoru u svim oblastima, a naročito zaposlenje, radni uslovi, naknade ..., a što je bliže definisano odredbom člana 6. ZZD.

Odredbom člana 15. stav 1. ZZD propisano je da kada lice ili grupa lica u svim postupcima predviđenim ovim zakonom, na osnovu njima raspoloživih dokaza, učine vjerovatnim da je došlo do diskriminacije, teret dokazivanja da nije došlo do diskriminacije leži na suprotnoj strani.

U antidiskriminacijskom postupku tužitelj dokazuje sljedeće činjenice: a) da postoji različito postupanje; b) da je to različito postupanje utemeljeno na jednom od zabranjenih osnova i c) postojanje komparatora ili hipotetičkog komparatora, kao osobe ili grupe osoba koja se nalazi u sličnoj situaciji kao i tužitelj.

Tužitelj nije dužan sve navedene činjenice dokazati u postupku sa stepenom sigurnosti. Sa stepenom sigurnosti tužitelj je dužan dokazati da posjeduje karakteristike na osnovu kojih smatra da je diskriminisan, te da su se postupci tuženih, zbog kojih je podnio tužbu, zaista i desili, odnosno postojanje radnje ili mjere tuženog i da je tom radnjom ili mjerom pogođen. Sa stepenom pretežne vjerovatnoće tužitelj je dužan dokazati diskriminirajući osnov i različito postupanje u odnosu na komparatora.

Nesporna je činjenica da je tužitelj nakon zaključenog ugovora od 30.11.2017. godine prošao obuku pod mentorstvom kolega u odnosu na koje se poredi – komparatora, a tek naknadno 07.07.2021. godine stekao diplomu Fakulteta zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu, a zatim 03.05.2023.godine položio stručni ispit pred ispitnom komisijom Federalnog ministarstva zdravstva i stekao stručnu osposobljenost za samostalan rad -certifikat o stručnom zvanju kliničkog perfuzioniste, nakon čega je sa njim i zaključen ugovor sa odgovarajućim koeficijentom složenosti poslova što je bilo u skladu sa izmjenama Pravilnika o radu tuženog iz 2022. godine, do kojih je došlo 2023. godine, a koji Pravilnik je propisao za navedeno radno mjesto visoku stručnu spremu (VSS). S druge strane, prema podacima tuženog, a što je tokom postupka bilo nesporno među parničnim strankama, E.B. je još od 01.08.2015. godine na isto radno mjesto bio raspoređen sa SSS, a E.t. od 17.12.2001. godine na radnom mjestu perfuzioniste za dječiju hirurgiju odnosno od 01.02.2003. godine sa višom stručnom spremom (VŠS), te su obojica u inostranstvu (B. u Danskoj, a T. u Njemačkoj i Austriji), stekli neophodne

³ „Službeni glasnik BiH“ broj: 59/2009 i 66/2016

certifikate za obavljanje poslova perfuzioniste, a B. i zvanje magistra kardiovaskularne tehnologije. Osim toga, nesporno je tokom postupka bilo i da je u skladu sa važećim Pravilnikom o platama iz 2008. godine odnosno Pravilnikom o platama i drugim ličnim primanjima koja nemaju karakter plata iz 2015. godine, a koji su bili na snazi u vrijeme početka njihovog rada kao kliničkih perfuzionista kod tuženog, generalni direktor tuženog u okviru svojih dispozicija, utvrdio koeficijent složenosti poslova VSS za ta radna mjesta koja su naročito u to vrijeme predstavljala deficitarno zanimanje od posebnog značaja za funkcionisanje Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu.

Tužitelj je naknadno stekao diplomu Fakulteta zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu ali sve do 03.05.2023. godine nije položio stručni ispit za samostalan rad i dobio certifikat, koji je Pravilnikom tuženog propisan kao obavezan za mjesto medicinska sestra tehničar perfuzionista. To što mu je tuženi omogućio da radi na tom radnom mjestu nije samim tim značilo i priznanje punog koeficijenta za isto jer je prilikom obavljanja posla osim uslova iz člana 77. stav 1. ZOR trebao biti ispunjen i obavezni uslov po stavu 2. istog člana, koji je tužitelj u potpunosti ispunio kada je položio stručni ispit i dobio diplomu- certifikat o stručnoj osposobljenosti, koji je kao uslov za rad na tom mjestu propisan Pravilnikom tuženog.

U konkretnom slučaju isplata plate tužitelju u utuženom periodu po nižem koeficijentu zbog neposjedovanja neophodnog sertifikata o potrebnom stručnom zvanju koji je po Pravilniku tuženog propisan kao obavezan za to radno mjesto, u odnosu na radnike koji obavljaju jednak rad kao i tužitelj a imaju utvrđen viši koeficijent složenosti poslova, ne predstavlja akt diskriminacije tužitelja. Kada je tužitelj dobio certifikat sa njim je zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme počev od 07.06.2023.godine sa ugovorenom isplatom plate određene množenjem najniže neto plate i koeficijenta složenosti 3,90, uz uvećanje 13 % na ime uslova rada.

Neosnovano se tuženi poziva na sudsku praksu ovog suda iz presude broj: 64 0 Rs 066568 25 Rev od 18.11.2025. godine u kojoj je utvrđena diskriminacija iz razloga što je tužiteljima data ekvivalencija ranije stečenog zvanja sa novim akademskim zvanjem Zakonom o visokom obrazovanju i Kolektivnim ugovorom. To što su tužitelji u tom predmetu posjedovali stručnu spremu prema tada važećim propisima za obavljanje poslova, koje su i dalje nastavili obavljati, bez potrebe za sticanjem dodatne stručne spreme, u odnosu na radne kolege koji obavljaju iste poslove, a koji su stupili na rad nakon obrazovne reforme i kojima je bio uslov visoka školska sprema i isti je posjeduju, nije moglo biti osnov za isplatu manje plate tužiteljima za jednak rad. Međutim, u konkretnom slučaju nije tužitelju data mogućnost jednakog koeficijenta bez ispunjenja potrebnih uslova (kada je dobio certifikat), nakon čega je s njim zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme dana 09.06.2023. godine radi obavljanja radnog mjesta medicinska sestra tehničar perfuzionist i ugovorena isplata plate određena množenjem najniže neto plate i koeficijenta složenosti 3,90, uz uvećanje 13% na ime uslova rada.

Ostali revizijski prigovori tužitelja nemaju uticaja na drugačije rješenje ove pravne stvari, pa ih ovaj sud nije posebno obrazlagao.

Slijedom izloženog, kako ne stoje razlozi revizije, a nema ni povreda odredaba materijalnog prava na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti to je, primjenom odredbe člana 248. ZPP, revizija tužitelja odbijena kao neosnovana.

Tužitelju nije dosuđen trošak sastava revizije jer nije uspio u revizijskom postupku (član 397. stav 1. ZPP, u vezi sa članom 386. stav 1. ZPP).

Predsjednik vijeća
Dr. sc. Senad Mulabdić, s.r.